

Жалғыз акционердің
2013 жылғы «29» қаңтардағы
бұйрығымен (№03/13 хаттама)
БЕКІТІЛГЕН

**«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы»
акционерлік қоғамының
ЖАРҒЫСЫ**

Астана қ., 2013 жыл
*(2023 жылғы 09 наурыздағы жағдай бойынша өзгерістермен және
толықтырулармен)*

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Қоғам) «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамын құру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 15 қаңтардағы № 10 қаулысына сәйкес құрылды.

2. Қоғамның атауы:
мемлекеттік тілде:

толық: «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамы» және «Тау-Кен Самұрық «ҰТК» АҚ» – қысқартылған;

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

орыс тілінде:

толық: акционерное общество «Национальная горнорудная компания «Тау-Кен Самрук»;

қысқартылған: АО «НГК «Тау-Кен Самрук»;

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді, №41/16 хаттама

ағылшын тілінде:

толық: Joint-stock company «Tau–Ken Samruk» National Mining Company»;

қысқартылған: JSC «Tau–Ken Samruk» NMC».

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді, №41/16 хаттама

3. Қоғамның (оның Басқармасының) орналасқан жері: 010000, **г. Астана, Есильский район, ул. Сығанақ, дом 17/10.**

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

4. Қоғамның қызмет ету мерзімі – шектелмеген.

5. Қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қоғамның құрылтайшысы болып табылады.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Жалғыз акционер) Қоғамның жалғыз акционері болып табылады.

6. Осы Жарғы Қоғамның құрылтай құжаты болып табылады. Барлық мүдделі тұлғалар Жарғымен танысуға құқылы.

2. ҚОҒАМНЫҢ ЗАҢДЫ МӘРТЕБЕСІ

7. Қоғам Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша заңды тұлға болып табылады және өз қызметін Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының заңына, «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының заңына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне (бұдан әрі – Заңнама), сондай-ақ осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырады.

8. Қоғам әділет органдарында мемлекеттік тіркелген кезден бастап заңды тұлға мәртебесіне ие болады.

9. Қоғамның қаржылық және өндірістік қызметі шаруашылық дербестік негізінде жүзеге асырылады. Қоғамның қызметін қаржыландыру жарғылық капитал қаражаты, дивидендтер есебінен қалыптастырылатын кірістер және заңдарда тыйым салынбаған өзге де кірістер есебінен жүзеге асырылады.

10. Қоғамның дербес балансы, банктік шоттары, мемлекеттік және орыс тілдерінде толық фирмалық атауы көрсетілген мөрі болады.

11. Қоғамның үлгілері Қоғам Басқармасымен бекітілетін және белгіленген тәртіппен тіркелетін өз тауар белгісі мен өзге де символикасы, сондай-ақ мемлекеттік, орыс және қажет болған жағдайда басқа тілдерде мөртабандары, фирмалық бланкілері мен басқа да деректемелері болуы мүмкін.

3. ҚОҒАМ ҚЫЗМЕТІНІҢ МАҚСАТТАРЫ, ҚАҒИДАТТАРЫ, БАҒЫТТАРЫ ЖӘНЕ НЕГІЗГІ ТҮРЛЕРІ

12. Қоғам қызметінің негізгі мақсаттары:

- 1) таза кіріс алу;
- 2) Қоғам активтерінің нарықтық құнының өсуін қамтамасыз ету;
- 3) тау-кен металлургия саласына инвестициялар тарту;
- 4) қатты пайдалы қазбалардың кен орындарын қазу және игеру, техногендік минералдық түзілімдерді қайта өңдеу кезінде мемлекеттің коммерциялық мүдделерін іске асыру болып табылады;
- 5) минералдық-шикізат кешенін дамыту кезінде мемлекеттің стратегиялық мүдделерін іске асыру, оның ішінде пайдалы қазбалардың негізгі түрлері бойынша оңтайлы мөлшерде стратегиялық қорларды қамтамасыз ету болып табылады.

13. Қоғам қызметінің негізгі бағыттары:

- 1) пайдалы қатты қазбаларды барлау, игеру, өндіру, қайта өңдеу және өткізу саласында жер қойнауын пайдалану жөніндегі тиімді қызметті қамтамасыз ету;
- 2) тау-кен металлургия саласы ұйымдарының Қоғамға берілетін акциялары пакеттерін (қатысу үлестерін) тиімді басқару;
- 3) тау-кен металлургия өнеркәсібінде жаңа ғылымды қажетсінетін және тиімді технологияларды әзірлеу және енгізу;
- 4) республиканың минералдық-шикізат базасын молайту, кен орындарының баланстан тыс қорларын игеру;
- 5) техногендік минералдық түзілімдерді қайта өңдеу;
- 6) шығынды кеніштер мен қалдық қоймаларын жою және консервациялау, сутөкпе жөніндегі қызмет.

14. Қоғамның қызметі мынадай негізгі:

- 1) Қоғам қызметінің бәсекеге қабілеттілігі мен экономикалық тиімділігін арттыру;
- 2) корпоративтік басқарудың әлемдік үздік практикасын қолдану;

3) заңдылық қағидаттарына негізделеді.

15. Қоғам қызметінің түрлері:

1) қатты пайдалы қазбаларды іздеу, барлау, әзірлеу, өндіру, қайта өңдеу және өткізу, оның ішінде:

- радиоактивті металдарды қоспағанда, металл;

- құрылысқа, құрылыс материалдарын өндіруге және химия өнеркәсібіне арналған материалдарды қоспағанда, металл емес;

- көмір және лигнит;

2) минералдық шикізатты және техногендік минералдық түзілімдерді өндіру және қайта өңдеу;

3) шойын, болат, ферроқорытпа және олардан жасалған бұйымдар өндірісі;

4) түсті, сирек кездесетін, жерде сирек кездесетін және асыл металдар мен олардан жасалған бұйымдар өндірісі;

5) минералды шикізатты кешенді қайта өңдеу кезінде кенді емес, тау-кен-химиялық, құрылыс материалдарын өндіру;

6) тау-кен өнеркәсібі үшін техникалық қолдау және қызмет көрсету;

7) бұрғылау-жару жұмыстарын жүргізу;

8) тау-кен металлургия өнеркәсібінде ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және инжинирингтік жұмыстарды орындау;

9) инвестициялық қызмет;

10) инновациялық қызмет;

11) сыртқы экономикалық қызмет.

16. Лицензияның немесе Заңнамада белгіленген тәртіппен алынуы қажет рұқсаттың өзге де түрінің болуын талап ететін қызмет түрлері тиісті лицензияларды немесе рұқсаттардың өзге де түрін алғаннан кейін ғана жүзеге асырылады.

4. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

17. Қоғамның Заңнамада көзделген құқықтары бар және міндеттері болады.

18. Қоғамның Жалғыз акционердің мүлкінен оқшауланған мүлкі болады және оның міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Қоғам өз міндеттемелері бойынша өз мүлкі шегінде жауапты болады.

19. Жалғыз акционер Қоғамның міндеттемелері бойынша жауап бермейді және заңдарда көзделген жағдайларды қоспағанда, өзіне тиесілі акциялардың құны шегінде Қоғамның қызметіне байланысты залалдар тәуекелін көтереді.

20. Қоғам өз атынан шарттар және өзге де мәмілелер жасай алады, мүліктік және жеке мүліктік емес құқықтар мен міндеттер ала алады, сотта талапкер немесе жауапкер бола алады, сондай-ақ заңдарға қайшы келмейтін басқа да әрекеттерді жүзеге асыра алады.

21. Қоғам зияткерлік меншік құқығы объектілерін және басқа да ақпаратты иелену және пайдалану құқығына ие бола алады және бере алады.

22. Қоғам шығару, орналастыру, айналысқа жіберу және өтеу шарттары мен тәртібі заңдарда белгіленетін бағалы қағаздар шығара алады.

23. Қоғам Қазақстан Республикасында және шетелде өз филиалдары мен өкілдіктерін құра алады, оларға өз мүлкі есебінен негізгі және айналым қаражатын бере алады және Заңнамаға және (немесе) осы Жарғыға сәйкес олардың қызмет тәртібін белгілей алады.

24. Қоғам материалдық-техникалық жабдықтауға байланысты мәселелерді Заңнамаға сәйкес дербес шешеді.

25. Қоғам белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағында және одан тысқары жерлерде орналасқан банктерде және басқа да қаржы мекемелерінде ұлттық валютада да, шетел валютасында да шоттар ашуға құқылы.

26. Қоғамның Заңнамаға сәйкес қазақстандық, сондай-ақ шетелдік заңды және жеке тұлғалардан теңгемен және шетел валютасымен қарыздар алуға және кредиттер пайдалануға құқығы бар.

27. Қоғам ішкі нормативтік-техникалық және корпоративтік құжаттаманы әзірлейді және бекітеді.

27-1. Қоғамның қайырымдылық (демеушілік) көмек көрсетуі «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының заңында көзделген тәртіппен бекітілетін «Самұрық-Қазына» АҚ тобының қайырымдылық бағдарламасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қоғамның қайырымдылық (демеушілік) көмек көрсетуге құқығы жоқ.

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 13 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді, № 26/20 хаттама

28. Қоғамның Заңнамада көзделген басқа да құқықтары болуы және басқа да міндеттерін атқаруы мүмкін.

5. ҚОҒАМНЫҢ АКЦИЯЛАРЫ ЖӘНЕ БАСҚА ДА БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАРЫ

29. Қоғам акциялар мен басқа да бағалы қағаздар шығаруды жүзеге асыруға құқылы. Қоғамның бағалы қағаздарын шығару, орналастыру, айналысқа жіберу және өтеу шарттары мен тәртібі Заңнамамен белгіленеді.

30. Қоғам жай акцияларды ғана шығарады. Жай акция Жалғыз акционерге оның қарауына шығарылатын барлық мәселелер бойынша шешімдер қабылдау құқығын береді. Жай акция Жалғыз акционерге Қоғамда таза кіріс болған кезде дивидендтер алуға және Қоғам таратылған кезде Заңнамада белгіленген тәртіппен оның мүлкінің бір бөлігін алуға құқық береді.

31. Қоғамның акцияларын шығару құжатсыз нысанда жүзеге асырылады.

32. Жарияланған акциялар саны шегінде Қоғамның орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акцияларының саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешімді Қоғамның Директорлар кеңесі қабылдайды.

33. Қоғам өз акцияларын олардың шығарылымы мемлекеттік тіркелгеннен кейін орналастырады.

34. Орналастырылатын акцияларды төлеуге ақша, мүліктік құқықтар (оның ішінде зияткерлік меншік объектілеріне құқықтар) және Заңнамада көзделген жағдайларды қоспағанда, өзге де мүлік енгізілуі мүмкін.

Ақшадан басқа өзге мүлікпен (бағалы қағаздарды қоспағанда) төлем жасау Заңнамаға сәйкес берілген лицензия негізінде әрекет ететін бағалаушы айқындайтын баға бойынша жүзеге асырылады.

Қор биржасында айналыста болатын және қоғамның орналастырылатын акцияларын төлеуге берілетін бағалы қағаздардың құнын бағалау қор биржасының қаржы құралдарын бағалау әдістемесіне сәйкес жүргізіледі. Мұндай бағалы қағаздарды көрсетілген әдістеме бойынша бағалау мүмкін болмаған не акцияларды төлеуге енгізілетін бағалы қағаздардың түріне қатысты әдістеме болмаған жағдайда, олардың құнын бағалауды Заңнамаға сәйкес берілген лицензия негізінде әрекет ететін бағалаушы жүргізеді.

Жалғыз акционер басымдықпен сатып алу құқығы бойынша сатып алынатын акцияларға ақы төлеуді акцияларды орналастыру басталған күннен бастап күнтізбелік тоқсан күннен аспайтын мерзімде жүзеге асырады.

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді №41/16 хаттама

35. Қоғамның акцияларын ұстаушылар тізілімдерінің жүйесін жүргізуді орталық депозитарий жүзеге асырады.

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

6. ДИВИДЕНДТЕР

36. Қоғам дивидендтерді Заңнамада көзделген тәртіппен төлейді.

37. Жалғыз акционердің шешіміне сәйкес Қоғам төлейтін, өзіне тиесілі акциялар бойынша Жалғыз акционердің кірісі дивиденд болып табылады.

Дивидендтер ақшамен, сондай-ақ Қоғамның бағалы қағаздарымен төленеді. Дивидендтерді бағалы қағаздармен төлеуге мұндай төлем Жалғыз акционердің жазбаша келісімі болған кезде Қоғамның жарияланған акцияларымен және ол шығарған облигациялармен жүзеге асырылған жағдайда ғана жол беріледі.

38. Жылдың немесе тоқсанның немесе жартыжылдықтың қорытындылары бойынша жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешімді Жалғыз акционер қабылдайды.

Дивидендтер дивидендтер төлеу туралы шешім қабылданған кезде Жалғыз акционер белгілеген мерзімде төленеді.

39. Қоғамның жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылданған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде бұл шешім бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануы тиіс.

40. Дивидендтер төлеу туралы шешімде келесі ақпарат болуы керек:

1) Қоғамның атауы, орналасқан жері, банктік және өзге де деректемелері;

2) дивидендтер төленетін кезең;

- 3) бір жай акцияға шаққандағы дивиденд мөлшері;
- 4) дивидендтер төлеудің басталу күні;
- 5) дивидендтерді төлеу тәртібі мен нысаны.

41. Жалғыз акционер Қоғам берешегінің пайда болу мерзіміне қарамастан алынбаған дивидендтерді төлеуді талап етуге құқылы.

Дивидендтер оларды төлеу үшін белгіленген мерзімде төленбеген жағдайда, Жалғыз акционерге дивидендтердің негізгі сомасы және ақшалай міндеттемені немесе оның тиісті бөлігін орындау күніне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландырудың ресми мөлшерлемесін негізге ала отырып есептелетін өсімпұл төленеді.

42. Қоғамның жай акциялары бойынша дивидендтер есептеуге жол берілмейді:

- 1) өз капиталының теріс мөлшері кезінде немесе егер Қоғамның өз капиталының мөлшері оның акциялары бойынша дивидендтер есептеу нәтижесінде теріс болса;

- 2) егер Қоғам Заңнамаға сәйкес төлем қабілетсіздігі немесе дәрменсіздік белгілеріне сай келсе не аталған белгілер Қоғамда оның акциялары бойынша дивидендтер есептеу нәтижесінде пайда болса.

Дивидендтер қоғамның өзі орналастырмаған немесе сатып алмаған акциялар бойынша, сондай-ақ егер сот немесе Қоғам акционерлерінің жалпы жиналысы оны тарату туралы шешім қабылдаса, есептелмейді және төленбейді.

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес толықтырылды №12/23 хаттама

7. ҚОҒАМНЫҢ ОРГАНДАРЫ

43. Қоғамның органдары:

- 1) жоғары орган – Жалғыз акционер;
- 2) басқару органы – Директорлар кеңесі;
- 3) атқарушы орган – Басқарма;
- 4) Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылауды, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару саласындағы бағалауды, корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын және Қоғам қызметін жетілдіру мақсатында консультация беруді жүзеге асыратын орган – Ішкі аудит қызметі;
- 5) Заңнамаға және Қоғамның Жарғысына сәйкес өзге де органдар.

8. ҚОҒАМНЫҢ ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРІ

44. Заңнамада және (немесе) Қоғамның Жарғысында акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Жалғыз акционер қабылдайды.

45. Заңнамада белгіленген жағдайларды қоспағанда, мәселелерді Жалғыз акционердің қарауына шығару жөніндегі шығыстарды Қоғам көтереді.

46. Жалғыз акционер жыл сайын қаржы жылы аяқталғаннан кейін 5 (бес) ай ішінде Қоғам акционерлерінің жылдық жалпы жиналысының

құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға міндетті. Есепті кезеңде Қоғам қызметінің аудитін аяқтау мүмкін болмаған жағдайда көрсетілген мерзім 3 (үш) айға дейін ұзартылған болып есептеледі.

47. Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді дайындауды Қоғам Басқармасы, онымен жасалған шартқа сәйкес Қоғамның тіркеушісі, Қоғамның Директорлар кеңесі, Қоғамның тарату комиссиясы жүзеге асырады.

48. «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының заңына сәйкес Қоғам акционерлерінің жылдық жалпы жиналысында қаралуға тиіс мәселелерді Жалғыз акционердің қарауына шығаруға Қоғамның директорлар Кеңесі бастамашылық жасайды. Жалғыз акционердің қарауына Жалғыз акционердің құзыретіне жатқызылған қалған мәселелерді шығаруға Жалғыз акционер және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесі бастамашы бола алады, ал ерікті тарату процесінде Қоғамның тарату комиссиясы да бастамашы бола алады.

49. Жалғыз акционерге ұсынылатын ақпарат пен материалдар Жалғыз акционердің қарауына шығарылатын мәселелерге қатысты жүйелендірілуге және осы мәселелер бойынша негізделген шешімдер қабылдау үшін қажетті көлемде ақпаратты қамтуы тиіс.

50. Акционерлердің жылдық жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша Жалғыз акционердің қарауына шығарылатын материалдарда мыналар қамтылуы тиіс:

- 1) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігі;
- 2) жылдық қаржылық есептілікке аудиторлық есеп;
- 3) Қоғамның Директорлар кеңесінің өткен қаржы жылындағы таза кірісін бөлу тәртібі және Қоғамның бір жай акциясына шаққандағы жыл ішіндегі дивидендтің мөлшері туралы ұсыныстары;
- 4) Жалғыз акционердің Қоғамның және оның лауазымды тұлғаларының іс-әрекеттеріне өтініштері және оларды қарау қорытындылары туралы ақпарат;
- 5) Қоғамның Директорлар кеңесінің қалауы бойынша өзге де құжаттар.

51. Қоғам органдарының мүшелерін сайлау мәселелері жөніндегі материалдарда ұсынылатын кандидаттар туралы мынадай ақпарат болуы тиіс:

- 1) тегі, аты, сондай-ақ қалауы бойынша – әкесінің аты;
- 2) білімі туралы мәліметтер;
- 3) Қоғамға аффилиирленгені туралы мәліметтер;
- 4) соңғы 3 (үш) жылдағы жұмыс орындары және атқарған лауазымдары туралы мәліметтер;
- 5) кандидаттардың біліктілігі мен жұмыс тәжірибесін растайтын өзге де ақпарат.

Қоғамның Директорлар кеңесін сайлау (Директорлар кеңесінің жаңа мүшесін сайлау) туралы мәселе қаралған жағдайда материалдарда Директорлар кеңесінің мүшелігіне ұсынылып отырған кандидаттың Жалғыз акционердің өкілі болып табылатыны және (немесе) ол Қоғамның тәуелсіз директоры лауазымына кандидат болып табылатыны көрсетілуі тиіс.

52. Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне мынадай мәселелер жатады:

1) Қоғамның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жаңа редакцияда бекіту;

2) Қоғамның корпоративтік басқару кодексін, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтыруларды бекіту;

3) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін бекіту;

4) Қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру немесе тарату;

5) Қоғамның жарияланған акцияларының санын ұлғайту немесе Қоғамның орналастырылмаған жарияланған акцияларының түрін өзгерту туралы шешім қабылдау;

6) Қоғамның бағалы қағаздарын айырбастау шарттары мен тәртібін айқындау, сондай-ақ оларды өзгерту;

7) орналастырылған акциялардың бір түрін акциялардың басқа түріне айырбастау туралы шешім қабылдау, осындай айырбастаудың шарттары мен тәртібін айқындау;

8) Қоғамның Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату;

9) Директорлар кеңесі туралы ережені бекіту, Директорлар кеңесінің Мүшелеріне сыйақы төлеу мөлшері мен шарттарын, сондай-ақ міндеттерін орындауға байланысты олардың шығыстарын өтеуді айқындау, **Директорлар кеңесінің мүшелеріне акцияларға опциондар беру;**

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

10) Қоғамға аудитті жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды және аудиторлық ұйым көрсететін қызметтерге ақы төлеу мөлшерін айқындау;

11) Қоғамның есепті қаржы жылындағы таза кірісін бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және Қоғамның бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшерін бекіту;

12) Қоғамның жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау;

13) Қоғамға тиесілі барлық активтердің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын сомадағы активтердің бір бөлігін немесе бірнеше бөлігін беру (алу) арқылы Қоғамның өзге заңды тұлғаларды құруға немесе олардың қызметіне қатысуы не өзге заңды тұлғалардың қатысушылары (акционерлері) құрамынан шығуы туралы шешім қабылдау;

14) нәтижесінде мәміле туралы шешім қабылданған күнгі құны Қоғам активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан көп пайызын құрайтын мүлікті Қоғам сатып алатын немесе иеліктен шығаратын (сатып алуы немесе иеліктен шығаруы мүмкін), нәтижесінде оның активтерінің баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан да көп пайызы сатып алынатын немесе иеліктен шығарылатын (сатып алынуы немесе иеліктен шығарылуы мүмкін) Қоғамның ірі мәміле жасасуын мақұлдауы туралы шешім қабылдау;

15) Қоғам акцияларды ұйымдастырылмаған нарықта «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының заңына сәйкес сатып алған кезде олардың құнын айқындау әдістемесіне өзгерістерді бекіту (егер оны құрылтай жиналысы бекітпесе, әдістемені бекіту);

16) «алтын акцияны» енгізу және оның күшін жою;

17) Қоғам акцияларының ерікті делистингі туралы шешім қабылдау;

18) Жалғыз акционермен өзара іс-қимыл туралы ережені бекіту, Жалғыз акционерге Қоғамның қызметі туралы ақпарат беру тәртібін айқындау, оның ішінде Заңнамаға сәйкес бұқаралық ақпарат құралын айқындау;

19) Қоғамның жай акцияларына айырбасталатын бағалы қағаздарды шығару туралы шешім қабылдау;

20) Қоғамның дивидендтік саясатын бекіту;

21) қызметтік жеңіл автомобильдердің тиістілік нормативтерін, әкімшілік аппаратты орналастыруға арналған алаңдар нормаларын айқындау;

22) жұмыскерлерге мобильдік байланысты пайдалану құқығын беру кезінде Қоғам қаражаты есебінен өтелетін шығыстар лимиттерін, өкілдік шығыстар лимиттерін айқындау;

23) Қоғамның Басқарма төрағасын тағайындау (сайлау) және мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ оның өкілеттік мерзімін айқындау;

24) тарату комиссиясын тағайындау және тарату баланстарын бекіту;

25) корпоративтік стандарттарды, әдістемелік ұсынымдарды және Жалғыз акционер тобына таратылатын басқа да құжаттарды бекіту;

26) шешім қабылдау Заңнамамен және (немесе) Жарғымен Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелер.»;

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 20 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді, № 27/20 хаттама

53. Егер Заңнамада өзгеше көзделмесе, шешім қабылдауы Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді Қоғамның басқа органдарының, лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерінің құзыретіне беруге жол берілмейді.

54. Жалғыз акционер Қоғамның ішкі қызметіне қатысты мәселелер бойынша Қоғамның өзге органдарының кез келген шешімінің күшін жоюға құқылы.

9. ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕРДІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

55. Жалғыз акционер:

1) Заңнамада және (немесе) Жарғыда көзделген тәртіппен Қоғамды басқаруға қатысуға;

2) дивидендтер алуға;

3) Қоғамның қызметі туралы, оның ішінде Заңнама талаптарына сәйкес оның қаржы-шаруашылық қызметі және оның нәтижелері туралы, оның ішінде құпия сипаттағы ақпаратты қоса алғанда, Қоғамның аффилиирленген тұлғалары бойынша ақпаратты сұрау салуда көзделген мерзімдерде не сұрау салуда мерзімі болмаған жағдайда Қоғам сұрау салуды алған күннен бастап

күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей алуға, сондай-ақ Қоғамның қаржылық есептілігімен танысуға құқылы.

Мемлекеттік құпияларды құрайтын мәліметтерге қол жеткізу Заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады;

4) Қоғамның тіркеушісінен немесе номиналды ұстаушыдан оның бағалы қағаздарға меншік құқығын растайтын үзінді көшірмелер алуға;

5) Қоғамның органдары қабылдаған шешімдерге сот тәртібімен дау айтуға;

6) Қоғам таратылған кезде мүліктің бір бөлігіне құқылы;

7) Заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның акцияларын немесе оның акцияларына айырбасталатын басқа да бағалы қағаздарын артықшылықпен сатып алуға;

8) Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын шақыруды талап етуге;

9) аудиторлық ұйымның Қоғам аудитін өз есебінен жүргізуін талап етуге;

10) «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы заңының 63 және 74-баптарында көзделген жағдайларда сот органдарына Қоғамның лауазымды адамдарының Қоғамға келтірілген залалдарды Қоғамға өтеуі және Қоғамның лауазымды адамдарының және (немесе) олардың аффилиирленген тұлғаларының ірі мәмілелерді және (немесе) жасалуына мүдделілік бар мәмілелерді жасасу (жасасуға ұсыныс) туралы шешімдер қабылдауы нәтижесінде алған пайданы (кірісті) Қоғамға қайтаруы туралы талаппен өз атынан жүгінуге;

11) Қоғамға оның қызметі туралы жазбаша сұрау салулармен жүгінуге және сұрау салуда көзделген мерзімдерде не сұрау салуда мерзімдер болмаған кезде Қоғамға сұрау салу келіп түскен күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде дәлелді жауаптар алуға құқылы.

56. Жалғыз акционердің Заңнамада және (немесе) Жарғыда көзделген басқа да құқықтары болуы мүмкін.

57. Жалғыз акционер Заңнамада көзделген міндеттерді атқарады.

58. Жалғыз акционер:

1) акцияларды төлеуге;

2) 10 (он) жұмыс күні ішінде Қоғамның тіркеушісіне және Жалғыз акционерге тиесілі акцияларды номиналды ұстаушыға Қоғамның акцияларын ұстаушылардың тізілімін жүргізу үшін қажетті мәліметтердің өзгергені туралы хабарлауға;

3) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты жария етпеуге;

4) Заңнамаға сәйкес өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

59. Қоғам және Қоғамның тіркеушісі Жалғыз акционердің осы Жарғының 58-тармағының 2) тармақшасында белгіленген талапты орындамауының салдары үшін жауапты болмайды.

10. ҚОҒАМНЫҢ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

60. Қоғамның Директорлар кеңесі Заңнамада және (немесе) осы Жарғыда Жалғыз акционер мен Қоғам Басқармасының айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Қоғамның қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады. Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдері Заңнамаға, осы Жарғыға, Қоғамның корпоративтік басқару кодексіне және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес қабылданады.

61. Жалғыз акционердің шешімі бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне олардың өз міндеттерін орындауы кезеңінде сыйақы төленуі және (немесе) олардың Қоғамның Директорлар кеңесі мүшесінің функцияларын атқаруына байланысты шығыстар өтелуі мүмкін.

62. Қоғамның Директорлар кеңесі Жалғыз акционер алдында Қоғам қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асыру үшін жауапты болады.

63. Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне келесі мәселелер жатады:

1) Қоғам қызметінің басым бағыттарын (Қоғамның даму стратегиясын) айқындау және олардың орындалуын бағалау, Қоғамның даму стратегиясын бекіту және оның іске асырылуына мониторинг жүргізу;

2) Қоғамның Бизнес-жоспарын бекіту, Қоғамның Бизнес-жоспарының іске асырылуы мен орындалуын бақылауды жүзеге асыру, сондай-ақ Қоғамның Бизнес-жоспарының түзетулерін бекіту;

3) «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, жарияланған акциялар саны шегінде акцияларды орналастыру (өткізу) туралы, оның ішінде орналастырылатын (өткізілетін) акциялардың саны, оларды орналастыру (өткізу) тәсілі мен бағасы туралы шешім қабылдау;

4) Қоғамның орналастырылған акцияларды немесе басқа да бағалы қағаздарды сатып алуы және оларды сатып алу бағасы туралы шешім қабылдау;

5) Қоғам Басқармасының сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, сондай-ақ Қоғам Басқармасы мүшелерін (Басқарма төрағасын қоспағанда) сайлау, өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;

6) Қоғам Басқармасының төрағасы мен мүшелеріне лауазымдық айлықақылар мөлшерін және еңбекақы мен сыйлықақы төлеу шарттарын айқындау, олардың қызметін бағалау;

7) қызметтің корпоративтік, уәжді түйінді көрсеткіштерін және олардың нақты мәндерін бекіту, Қоғам Басқармасының төрағасы мен мүшелері үшін сыйақы мөлшерін айқындау;

8) ішкі аудит қызметінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның басшысы мен мүшелерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, ішкі аудит қызметінің жұмыс тәртібін айқындау және қызмет туралы ережені, ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеудің және сыйақы берудің мөлшері мен шарттарын бекіту (Директорлар Кеңесінің жанындағы Аудит жөніндегі комитеттің ұсынымы

бойынша, ішкі аудит қызметінің қызметкерлері), **оларға тәртіптік жаза қолдану;**

9) Қоғамның Корпоративтік хатшысын тағайындау, оның өкілеттік мерзімін айқындау, өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ оның лауазымдық жалақысының мөлшерін және сыйақы шарттарын айқындау, Корпоративтік хатшы туралы ережені бекіту, Корпоративтік хатшының қызметін бағалау, Корпоративтік хатшының жұмыс жоспарлары мен қызметі туралы есептерді бекіту, **оларға тәртіптік жаза қолдану;**

10) Қоғамның директорлар Кеңесі тағайындауды жүзеге асыратын Басқарма мүшелерінің және қоғамның басқа да қызметкерлерінің қызметін бағалау, ішкі аудит қызметінің басшысы мен Корпоративтік хатшы, **комплаенс-офицер** үшін қызметтің уәждемелік түйінді көрсеткіштерін және олардың нысаналы мәндерін бекіту (Директорлар Кеңесінің жанындағы Аудит жөніндегі комитеттің ұсынымы бойынша), **оларға тәртіптік жаза қолдану;**

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

11) Қоғамның Директорлар кеңесінің жанынан Комитеттер құру туралы шешім, олар туралы ережелерді бекіту, сондай-ақ Комитеттердің мүшелерін сайлау;

12) Қоғам Басқармасы мүшелерінің басқа ұйымдарда жұмыс істеу мүмкіндігіне қатысты келісім беру туралы шешім қабылдау;

13) Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жылдық аудиторлық жоспарын бекіту;

14) Қоғамның Ішкі аудит қызметінің тоқсандық және жылдық есептерін қарау және олар бойынша шешімдер қабылдау (Директорлар кеңесінің жанындағы Аудит комитетінің ұсынымы бойынша);

15) Қоғамның облигацияларын және туынды бағалы қағаздарын шығару шарттарын айқындау;

16) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;

17) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау, сондай-ақ олар туралы ережелерді бекіту;

18) ірі мәмілелер және жасалуына Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелер (ірі мәмілелер санатына мөлшері Қоғам активтері құнының жалпы мөлшерінің 10%-ына тең немесе одан асатын мәмілелер жатады) жасасу туралы шешім қабылдау. Директорлар кеңесінің нәтижесінде Қоғам иеліктен шығарылатын (иеліктен шығарылуы мүмкін) мәміле туралы шешім қабылдау күніне құны Қоғам активтері баланстық құнының жалпы мөлшерінің елу және одан да көп пайызын құрайтын мүлікті иеліктен шығаратын (иеліктен шығаруы мүмкін), нәтижесінде елу және одан да көп пайызы иеліктен шығарылатын (иеліктен шығарылуы мүмкін) ірі мәмілені Қоғамның жасасуы туралы шешім қабылдауы Жалғыз акционердің мақұлдауымен жүзеге асырылады;

19) Қоғамның басқа ұйымдар мен **консорциумдарға** қатысуы, сондай-ақ олардан **шығу туралы** шешім қабылдау;

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

20) Қоғамның басқа заңды тұлғалар акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызын сатып алуы (иеліктен шығаруы) туралы шешім қабылдау;

21) Қоғам жұмыскерлерінің жалпы санын және ұйымдық құрылымын бекіту;

22) Қоғамның тәуекелдерді басқару жөніндегі ішкі рәсімдерін бекіту (Қоғамның ішкі құжаттарымен Қоғамның басқа органдарының құзыретіне жатқызылған мәселелерді қоспағанда);

23) Қоғамның тәуекелдерді басқару саясатын бекіту;

24) Қоғамның есеп саясатын бекіту;

25) Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің Қоғам қызметі туралы ақпаратты, оның ішінде қаржылық ақпаратты алу тәртібі мен мерзімдерін айқындау;

26) Қоғамның жер қойнауын пайдалану құқығын алуы, беруі (қайта беруі), жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға/лицензияларға өзгерістер енгізу (Заңнамадағы өзгерістерге байланысты келісімшарттардың/лицензиялардың өзгерістерін, тараптар деректемелерінің өзгерістерін және редакциялық сипаттағы өзгерістер енгізуді қоспағанда), стратегиялық әріптестермен шарттар жасасу (міндеттемелер қабылдау) мәселелері бойынша шешімдер қабылдау;

27) мәселелерді Жалғыз акционердің қарауына шығару туралы шешім қабылдау;

28) Қоғамның ішкі қызметін реттейтін құжаттарды (Қоғам қызметін ұйымдастыру мақсатында Қоғам Басқармасы қабылдайтын құжаттарды қоспағанда), оның ішінде аукциондар өткізу және Қоғамның бағалы қағаздарына қол қою шарттары мен тәртібін белгілейтін ішкі құжатты бекіту;

29) стратегиялық басшылықты жүзеге асыру және орнықты дамудың енгізілуін бақылау, орнықты даму саласындағы есепті бекіту;

30) Қоғамның Жалғыз акционерінің бекітілген нормативтерін ескере отырып, қызметтік іссапарларға жіберілетін Қоғам жұмыскерлерінің шығыстарын өтеудің тәртібі мен шарттарын айқындау;

31) Қоғамның жылдық есебін бекіту;

32) Қоғамның және акцияларын (қатысу үлестерін) Қоғам тікелей немесе жанама түрде иеленетін заңды тұлғалардың активтерін басқару мәселелерін (қайта құрылымдау, қайта ұйымдастыру, тарату, сатып алу және/немесе иеліктен шығару, сенімгерлікпен басқаруға беру, ауыртпалықтарды салу/жасау және т.б. мәселелерін қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей) регламенттейтін құжатты бекіту, оның мониторингін жүргізу, сондай-ақ көрсетілген бағдарламаны мерзімді негізде қайта қарау;

33) Қоғам акцияларын (қатысу үлестерін) тікелей немесе жанама түрде иеленетін заңды тұлғаларда лауазымды адамдарды тағайындауға қатысты саясаттар тұжырымдау;

34) Қоғамның дивидендтік саясатына қатысты Қоғамның Жалғыз акционеріне ұсынымдар дайындау;

35) Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамы мен құрылымына қатысты Қоғамның Жалғыз акционеріне ұсынымдар дайындау;

36) сыртқы аудиттің сапасы мен тәуелсіздігін бақылауды жүзеге асыру;

37) сыртқы аудит жөніндегі саясатты бекіту;

38) Директорлар кеңесі бекіткен тізбеге сәйкес атқарушы органдардың мүшелерімен және Қоғамның басқа да басшы жұмыскерлерімен шарттардың талаптарын бекіту;

39) Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен тізбеге сәйкес Қоғам Басқармасы мүшелерінің және Қоғамның өзге де жұмыскерлерінің сабақтастығын жоспарлау бағдарламаларын бекіту;

40) Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне біліктілік өлшемшарттары мен тәуелсіздік өлшемшарттарына қатысты Қоғамның Жалғыз акционеріне ұсынымдар дайындау;

41) Қоғамның Жалғыз акционеріне Қоғамның директорлар Кеңесінің мүшелеріне сыйақылар төлеу мөлшері, оларды айқындау тәртібі және шарттары, сондай-ақ оларға қоғамның директорлар кеңесі мүшелерінің қызметін жүзеге асыруға байланысты шығыстарды өтеу тәртібі жөнінде ұсынымдар дайындау;

42) акциялары Қоғамға тиесілі заңды тұлғалардың Директорлар кеңестерінің қызметіне, Директорлар кеңестері мүшелерінің қызметіне және Директорлар кеңестері комитеттерінің қызметіне бағалау жүргізу;

43) Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасын сайлау (тағайындау) жөнінде ұсынымдар беру;

44) Қоғамның корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігін бағалау, өз құзыреті шеңберінде Қоғамның тиісті құжаттарына өзгерістерді бекіту;

45) Қоғамның омбудсменін тағайындау және оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ ол туралы ережені бекіту, оған тәртіптік жаза қолдану;

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

46) Қоғамның ақпараттық саясатының тиімділігін бағалау және бекіту;

47) атқару біліктілік талаптарын белгілеуді, тағайындауды келісуді, олардың қызметін Директорлар кеңесінің бағалауын көздейтін негізгі лауазымдар тізбесін бекіту;

48) Қоғам акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміле мәні болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындау;

49) Қоғамның міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан да көп пайызын құрайтын шамаға ұлғайту;

50) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау;

51) басқа заңды тұлғалар акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызын Қоғамға сенімгерлікпен басқаруға беру туралы шешім қабылдау;

52) корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саласындағы саясатты бекіту;

53) Қоғамның Іскерлік әдеп кодексін бекіту, сондай-ақ оның ережелерінің сақталуын қамтамасыз ету;

54) Қоғамның ішкі бақылау жүйесінің сақталуын қамтамасыз ету және тиімділігін бағалау және ішкі бақылау жүйесін реттейтін ішкі құжаттарды бекіту;

55) өз құзыреті шеңберінде корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығыстарын мониторингілеу және реттеуге қатысу;

56) акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызы қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау:

56-1) акционерлік қоғамды ерікті түрде қайта ұйымдастыру немесе тарату;

56-2) Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ Директорлар кеңесінің мүшелеріне өз міндеттерін орындағаны үшін сыйақылар мен шығыстарды өтеу мөлшері мен шарттарын айқындау;

56-3) барлық дауыс беретін акциялары тікелей немесе жанама түрде қоғамға тиесілі акционерлік қоғамдардың атқарушы органдары басшыларын тағайындау және өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, кейіннен олармен белгіленген тәртіппен еңбек қатынастарын мерзімінен бұрын тоқтату;

56-4) акционерлік қоғамның заңды тұлғаларды, консорциумдарды құруға не акционерлік қоғамға тиесілі барлық активтердің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын сомадағы активтердің бір бөлігін немесе бірнеше бөлігін беру (алу) жолымен заңды тұлғаларға қатысушылар (акционерлер), консорциумдар құрамынан шығу туралы шешім қабылдау;

56-5) серіктестіктің Байқау кеңесінің және (немесе) тексеру комиссиясының (ревизорының) өкілеттіктерін сайлау және мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ серіктестіктің тексеру комиссиясының (ревизорының) есептері мен қорытындыларын бекіту;

56-6) жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің атқарушы органдары басшыларын тағайындау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;

56-7) серіктестіктің атқарушы органын құру және оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату;

56-8) серіктестіктің өзге де шаруашылық серіктестіктерге, коммерциялық емес ұйымдарға, консорциумдарға қатысуы, сондай-ақ шаруашылық серіктестіктерден, коммерциялық емес ұйымдардан, консорциумдардан шығуы туралы шешім;

56-9) серіктестікті қайта ұйымдастыру немесе тарату туралы шешім;

56-10) серіктестіктің барлық мүлкін кепілге қою туралы шешім.

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

57) Қоғам Басқармасының төрағасы мен мүшелері лауазымдарының сипаттамаларын бекіту;

58) Қоғамның кадр саясатын бекіту;

59) Кадр саясатының қызметтің түйінді көрсеткіштерінің орындалуын, әлеуметтік тұрақтылық рейтингін, персоналдың тартылу деңгейін қоса алғанда, Қоғамның кадр саясатын іске асыру барысы туралы есептерді жыл сайын қарау және олар бойынша шешімдер қабылдау;

60) шешімдер қабылдау Заңнамамен және (немесе) Жарғымен Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелер.»;

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 20 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді. № 27/20 хаттама

64. Тізбесі осы Жарғының 63-тармағында белгіленген мәселелер шешу үшін Қоғам Басқармасына ұсыныла алмайды.

65. Қоғамның Директорлар кеңесі осы Жарғыға сәйкес Қоғам Басқармасының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға, сондай-ақ Жалғыз акционердің шешімдеріне қайшы келетін шешімдер қабылдауға құқылы емес.

66. Қоғамның Директорлар кеңесі:

1) мүдделердің әлеуетті қақтығыстарын, оның ішінде Қоғамның меншігін заңсыз пайдалануды және мүдделілік болуына орай мәмілелер жасасу кезінде теріс пайдалануды Қоғамның лауазымды адамдары деңгейінде қадағалауы және жоюы;

2) корпоративтік басқару практикасының тиімділігін және Қоғамдағы корпоративтік басқару деңгейін арттыруды бақылауды жүзеге асыруы;

3) он және одан да көп акциялары (жарғылық капиталға қатысу үлестері) Қоғамға тиесілі заңды тұлғалардың Директорлар кеңесінің, Директорлар кеңестерінің комитеттері мен мүшелерінің, Байқау кеңестерінің және оның мүшелерінің қызметін бағалауды жүзеге асыруы;

4) өз міндеттерін тиісінше орындауы және Қоғамның ұзақ мерзімді құнының өсуін және орнықты дамуын қамтамасыз етуі;

5) комплаенс мәселелері бойынша, оның ішінде әдеп және сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша Қоғам саясатын айқындауы, саясаттардың іске асырылуына бақылауды жүзеге асыруы тиіс.

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді, №41/16 хаттама

67. Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің саны кемінде 5 (бес) адамды құрауы тиіс. Тәуелсіз директорлардың саны Қоғамның Директорлар кеңесі құрамының отыз пайызынан кем болмауы тиіс.

68. Қоғамның Директорлар кеңесінің құрамына сайланатын адамдарға қойылатын талаптар Заңнамада және Жарғыда белгіленеді.

69. Директорлар кеңесінің мүшелігіне кандидаттарда және Директорлар кеңесінің мүшелерінде олардың міндеттерін орындау және Жалғыз акционер мен Қоғамның мүддесі үшін Директорлар кеңесінің тиімді жұмысын

ұйымдастыру үшін қажетті тиісті жұмыс тәжірибесі, білімі, іскерлік және/немесе салалық ортадағы біліктілігі мен оң жетістіктері болуы тиіс.

70. Қоғамның Басқарма төрағасынан басқа Басқарма мүшелері Қоғамның Директорлар кеңесіне сайлана (тағайындала) алмайды. Қоғамның Басқарма төрағасы Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы болып сайлана (тағайындала) алмайды.

71. Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылға дейінгі мерзімге сайланады. Кейіннен қызметтің қанағаттанарлық нәтижелері жағдайында Директорлар кеңесінің мүшесі үш жылға дейінгі мерзімге қайта сайлануы мүмкін.

Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге (мысалы, үш жылдық екі мерзім) сайлау Директорлар кеңесінің құрамын сапалы жаңарту қажеттілігі ескеріле отырып, ерекше қаралуға тиіс.

Тәуелсіз директор Директорлар кеңесінің мүшелігіне қатарынан тоғыз жылдан астам сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда тоғыз жылдан астам мерзімге сайлауға жол беріледі, Директорлар кеңесіне тәуелсіз директорды сайлау Директорлар кеңесінің осы мүшесін сайлау қажеттілігін және осы фактордың шешімдер қабылдау тәуелсіздігіне әсерін егжей-тегжейлі түсіндіре отырып жыл сайын жүргізілуі тиіс.

Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің барлық немесе жекелеген мүшелерінің өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы. Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттігін оның бастамасы бойынша мерзімінен бұрын тоқтату оның Директорлар кеңесіне жазбаша хабарламасы негізінде жүзеге асырылады.

Директорлар кеңесінің мұндай мүшесінің өкілеттігі Директорлар кеңесі көрсетілген хабарламаны алған кезден бастап тоқтатылады.

Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылған және Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің жаңа мүшесін сайлаған жағдайда, соңғысының өкілеттігі тұтас алғанда Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімінің аяқталуымен бір мезгілде аяқталады.

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді, №41/16 хаттама

72. Директорлар кеңесінің төрағасын Жалғыз акционер сайлайды.

Жалғыз акционердің 2018 жылғы 26 желтоқсандағы шешіміне сәйкес өзгертілді, №42/18 хаттама

73. Заңнамаға, осы Жарғыға, Қоғамның корпоративтік басқару кодексіне және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы:

1) Директорлар кеңесінің жұмысын ұйымдастырады, Директорлар кеңесінің отырыстарын шақырады, оларға төрағалық етеді, оның жауапкершілік саласының барлық аспектілері бойынша тиімді қызметін қамтамасыз етеді, оның отырыстарын жүргізеді, осы Жарғыда белгіленген тәртіппен отырыстарда хаттаманың жүргізілуін қамтамасыз етеді;

2) Директорлар кеңесі мүшелерінің анық және нақты ақпаратты уақтылы алуын қамтамасыз етеді;

3) Қоғамның Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес лауазымдық жалақы мөлшерін, еңбекке ақы төлеу, сыйлықақы беру және әлеуметтік қолдау шарттарын белгілей отырып, Қоғам атынан Қоғамның Басқарма төрағасымен еңбек шартын жасасады. Бұл ретте осы еңбек шартында Қоғамның Басқарма төрағасының материалдық көтермелеудің Қоғамның Директорлар кеңесі белгілеген Қоғам қызметінің негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізуіне тікелей тәуелділігі көзделуге тиіс;

4) Жалғыз акционерді Директорлар кеңесінің және Қоғам Басқармасының мүшелерінің сыйақы мөлшері мен құрамы туралы хабардар етеді;

5) Директорлар кеңесі мүшелерінің Директорлар кеңесінің қызметіне тиімді үлесін, атап айтқанда Директорлар кеңесі мен Қоғам Басқармасының мүшелері арасындағы сындарлы қарым-қатынастарды, сондай-ақ Жалғыз акционер белгілеген мерзімде Директорлар кеңесінің өткен күнтізбелік жылдағы қызметі туралы есепті ұсынуды қамтамасыз етеді;

6) Жалғыз акционермен тиімді өзара іс-қимылды, оның ішінде Жалғыз акционермен Қоғамның даму стратегиясын (стратегиялық даму бағыттарын, стратегиялық мақсаттарын) талқылауды, сондай-ақ Қоғамның Жалғыз акционерінің көзқарасын тұтас алғанда Қоғамның Директорлар кеңесіне жеткізуді қамтамасыз етеді;

7) Қоғамның Жалғыз акционеріне оның сұрауларына жауаптардың берілуін қамтамасыз етеді;

8) Қоғамның Директорлар кеңесінің тәуелсіз директорларымен жасалған шарттарға Қоғам атынан қол қояды. Егер Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы болып тәуелсіз директор сайланған жағдайда, онымен шартқа Жалғыз акционердің өкілі қол қояды;

9) Қоғамның Директорлар кеңесі отырысының күн тәртібін бекітеді;

10) заңнамада, осы Жарғыда, Қоғамның корпоративтік басқару кодексінде және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарында көзделген өзге мәселелер бойынша шешімдер қабылдайды.

74. Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы болмаған жағдайда, оның функцияларын Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімі бойынша Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің бірі жүзеге асырады.

75. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысы оның төрағасының немесе Қоғам Басқармасының бастамасы бойынша немесе:

1) Қоғамның Директорлар кеңесінің кез келген мүшесінің;

2) Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымның;

3) Жалғыз акционердің;

4) Қоғамның ішкі аудит қызметінің талап етуі бойынша шақырылуы мүмкін.

76. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын шақыру туралы талап Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасына Қоғамның Директорлар кеңесі отырысының ұсынылып отырған күн тәртібі мен ұсынылып отырған күн тәртібінің мәселелері жөніндегі материалдарды қамтитын тиісті жазбаша хабарлама жіберу арқылы қойылады.

77. Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы отырысты шақырудан бас тартқан жағдайда, бастамашы аталған талаппен Қоғам басқармасына жүгінуге құқылы, ол Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын шақыруға міндетті.

78. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын Директорлар кеңесінің төрағасы немесе Қоғам Басқармасы шақыру туралы талап келіп түскен күннен бастап күнтізбелік 7 (жеті) күннен кешіктірмей шақыруы тиіс.

79. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысы аталған талапты қойған тұлғаны міндетті түрде шақыра отырып өткізіледі.

80. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелеріне Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы хабарлама жіберу тәртібін Қоғамның Директорлар кеңесі белгілейді.

81. «Алтын акция» иесіне, ол болған жағдайда, отырыстың күн тәртібінің мәселелері бойынша материалдарды қоса бере отырып, Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы жазбаша хабарлама отырыс өткізілетін күнге дейін 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірілмей жіберілуге тиіс. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын өткізу туралы «Алтын акция» иесінің хабарламасы, ол болған кезде, отырыстың өткізілетін күні, уақыты мен орны туралы мәліметтерді, оның күн тәртібін қамтуы тиіс.

82. Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі өзінің Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысына қатыса алмайтыны туралы Директорлар кеңесінің төрағасын және Қоғам Басқармасын алдын ала хабардар етуі міндетті.

83. Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын өткізу үшін кворум Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелері санының кемінде жартысын құрайды және техникалық байланыс құралдарын (бейнеконференция сеансы, телефон конференц-байланысы және т.б. режимінде) пайдалана отырып не олардың жазбаша түрде берілген дауыстары болған кезде қаралатын мәселелерді талқылауға және дауыс беруге қатысатын Қоғамның Директорлар кеңесінің қатыспаған мүшелерін ескере отырып айқындалуы мүмкін.

Қоғамның Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі бір дауысқа ие. Егер заңнамада өзгеше көзделмесе, Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдері отырысқа қатысып отырған Қоғамның Директорлар кеңесі мүшелерінің жай көпшілік дауысымен қабылданады.

Дауыстар тең болған жағдайда Қоғамның Директорлар кеңесі төрағасының немесе Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысына төрағалық етуші тұлғаның дауысы шешуші болып табылады.

Директорлар кеңесінің отырысына қатыспаған немесе осы Заңда және қоғамның жарғысында белгіленген тәртіпті бұза отырып, Қоғамның директорлар Кеңесі қабылдаған шешімге қарсы дауыс берген Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшесі оған сот тәртібімен дау айтуға құқылы.

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

84. Қоғамның Директорлар кеңесі төрағасының қалауы бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің оның қарауына шығарылған мәселелер бойынша шешімдер қабылдауы сырттай дауыс беру арқылы мүмкін болады. Қоғамның Директорлар кеңесінің сырттай отырыстары тоқсанына 1 реттен жиі

өткізілмейді. Сырттай дауыс беру Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысын өткізбей қолданылады. Отырыстың күн тәртібінің мәселелері бойынша сырттай дауыс беру үшін сырттай дауыс беру бюллетеньдері пайдаланылады. Директорлар кеңесінің сырттай отырысын өткізу тәртібі Қоғамның Директорлар кеңесі туралы ережеде айқындалады.

85. Директорлар кеңесінің күндізгі тәртіппен өткізілген отырысында қабылданған шешімдері хаттамамен ресімделеді, оны отырыс өткізілген күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде отырысқа төрағалық етуші тұлға, Қоғамның Директорлар кеңесінің отырысына қатысқан мүшелері және Қоғамның корпоративтік хатшысы дайындап, қол қоюы тиіс және төмендегілерді қамтуы тиіс:

1) Қоғам Басқармасының толық атауы және орналасқан жері;

2) отырыстың өткізілетін күні, уақыты және орны;

3) отырысқа қатысқан тұлғалар туралы мәліметтер;

4) отырыстың күн тәртібі;

5) дауыс беруге қойылған мәселелер және Қоғамның Директорлар кеңесі отырысының күн тәртібінің әрбір мәселесі бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің дауыс беру нәтижесін көрсете отырып, олар бойынша дауыс беру қорытындылары;

6) қабылданған шешімдер;

7) Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімі бойынша өзге де мәліметтер.

86. Қоғамның Директорлар кеңесі келесі мәселелер бойынша сырттай дауыс беру арқылы шешім қабылдай алмайды:

1) Қоғамның даму стратегиясын, Қоғамның бизнес-жоспарын бекіту, оларға өзгерістер енгізу, олардың іске асырылуы/орындалуы туралы есептерді тыңдау;

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 20 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді № 27/20 хаттама

2) Қоғамның даму жоспарын бекіту, Қоғамның даму жоспарының іске асырылуы мен орындалуын бақылауды жүзеге асыру, сондай-ақ Қоғамның даму жоспарына түзетулерді бекіту;

3) Қоғамның Ішкі аудит және сыртқы аудит қызметінің есептерін тыңдау, сондай-ақ Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жылдық аудиторлық жоспарын бекіту;

4) ірі мәмілелерді және жасалуына мүдделілік бар мәмілелерді жасасу туралы шешім қабылдау;

5) қоғамның ұйымдық құрылымы мен штат санын бекіту / өзгерту;

6) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;

7) инвестициялық жобаларды қарау;

8) Қоғам Басқармасы мүшелерінің қызметін бағалау және Қоғам Басқармасы мүшелеріне сыйақы мөлшерін айқындау;

9) Қоғамның кадр мәселелері;

10) қоғамның тәуекелдерді басқару саясаты мен қағидаларын, тәуекелдер тіркелімін, картасын және тәуекел дәрежесін бекіту;

11) Қоғамның жылдық есебін алдын ала бекіту;

12) Қоғамның басқа ұйымдарды құруға қатысуы туралы шешім қабылдау;

13) Қоғамның шетелдегі филиалдары мен өкілдіктерін құру және жабу туралы шешімдер қабылдау, сондай-ақ олар туралы ережелерді бекіту;

14) Қоғамның Директорлар кеңесінің жанынан комитеттер құру туралы шешім, олар туралы ережелерді бекіту, сондай-ақ Комитеттердің мүшелерін сайлау;

15) Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жылдық аудиторлық жоспарын бекіту;

16) акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызы Қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау;

17) Қоғамның корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігін бағалау.

87. Қоғамда аса маңызды мәселелерді қарау және Директорлар кеңесіне ұсынымдар дайындау үшін Қоғамның Директорлар кеңесінің комитеттері құрылуы мүмкін.

88. Қоғамның Директорлар кеңесінің комитеттері Қоғамның Директорлар кеңесінің мүшелерінен, ал қажет болған жағдайда Директорлар кеңесінің комитетінде жұмыс істеу үшін қажетті кәсіптік білімі бар сарапшылардан тұрады.

Директорлар кеңесінің комитетін Директорлар кеңесінің мүшесі басқарады.

Қоғам Басқармасының төрағасы Директорлар кеңесі комитетінің төрағасы бола алмайды.

89. Қоғамның Директорлар кеңесі комитеттерін құру және олардың жұмыс істеу тәртібі, сондай-ақ олардың сандық құрамы Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленеді.

90. Қоғамның Директорлар кеңесінің кез келген уақытта Қоғамның Директорлар кеңесі комитеттерінен ағымдағы қызметі туралы есеп беруді талап етуге құқығы бар. Мұндай есепті дайындау және ұсыну мерзімдерін Қоғамның Директорлар кеңесі айқындайды.

11. ҚОҒАМ БАСҚАРМАСЫ

91. Ағымдағы қызметке басшылықты Қоғам Басқармасы жүзеге асырады. Қоғам Басқармасы - Қоғамның алқалы атқарушы органы.

92. Қоғам Басқармасы заңнамада және осы Жарғыда Қоғамның басқа органдары мен лауазымды тұлғаларының құзыретіне жатқызылмаған Қоғам қызметінің кез келген мәселелері бойынша шешімдер қабылдауға құқылы.

93. Қоғам Басқармасы өзіне жүктелген міндеттерді орындау үшін Жалғыз акционер мен Қоғамның Директорлар кеңесінің алдында жауапты болады.

94. Қоғамның Басқармасы Жалғыз акционердің және Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдерін орындауға міндетті.

95. Қоғам Басқармасы Директорлар Кеңесінің мүшелеріне оларға жүктелген функцияларды орындау кезінде Қоғамның қызметі туралы ақпаратты, оның ішінде құпия сипаттағы ақпаратты, сондай-ақ қажетті түсіндірмелер мен түсініктемелерді сұрау салуды алған сәттен бастап күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірмейтін мерзімде уақтылы ұсынуды қамтамасыз етеді.

96. Қоғам басқармасының құзыретіне келесі мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кіреді:

1) Қоғам акцияларын төлеуге берілген не ірі мәміле нысанасы болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша бағалаушының қызметтеріне ақы төлеу мөлшерін айқындау;

2) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау;

3) Қоғамның даму стратегиясын, Қоғамның бизнес-жоспарын мақұлдау және Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына шығару және оларды түзету;

4) Қоғамның даму жоспары шеңберінде Қоғамның нақтыланған бюджетін бекіту (Қоғамның нақтыланған бюджеті болған кезде);

5) Қоғамның дивидендтік саясатына, Қоғамның есепті қаржы жылындағы таза кірісін бөлу тәртібіне қатысты ұсынымдар әзірлеу жөніндегі ұсыныстарды қарау, мақұлдау және Директорлар кеңесіне ұсыну, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және Қоғамның бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшерін бекіту;

6) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту үшін Директорлар кеңесіне дайындау және ұсыну;

7) Қоғам қызметінің қорытындылары туралы жылдық есепті алдын ала бекіту үшін Директорлар кеңесіне дайындау және ұсыну;

8) басқа заңды тұлғалар акцияларының (жарғылық капиталдағы қатысу үлестерінің) он пайызынан азын Қоғамға сенімгерлік басқаруға беру туралы шешім қабылдау;

9) Басқарма төрағасы мен мүшелерінің басқа ұйымдарда жұмыс істеу мүмкіндігін алдын ала мақұлдау;

10) Қоғам ішкі құжаттарды әзірлеген жағдайда бекітілуі Директорлар кеңесінің/Жалғыз акционердің құзыретіне жатқызылған ішкі құжаттарды алдын ала мақұлдау;

11) Қоғамның даму стратегиясын, Қоғамның даму жоспарын іске асыруды жүзеге асыру, сондай-ақ олардың орындалуы үшін жауапкершілік алу;

12) Қоғамның міндеттемелерін арттыру туралы шешім қабылдау;

13) құру туралы шешім қабылдау Қоғамның басқа органдарының құзыретіне жатқызылмаған Қоғам қызметінің белгілі бір бағыттары бойынша Қоғам Басқармасының жанынан комитеттерді құру;

14) Директорлар кеңесінің және Қоғамның Жалғыз акционерінің шешімдерінің орындалуын бақылау және олардың сұрау салулары бойынша орындалуы туралы ақпаратты ұсыну;

15) Қоғамның Директорлар кеңесіне Қоғамдағы тәуекелдерді басқару жүйесіндегі елеулі кемшіліктер туралы уақтылы хабарлау;

16) Директорлар кеңесі бекіткен Қоғам жұмыскерлерінің жалпы санын және Қоғамның ұйымдық құрылымын ескере отырып, филиалдар мен өкілдіктерді қоса алғанда, штат кестесін бекіту;

17) Жалғыз акционер саясатының талаптарын ескере отырып, Қоғамның әкімшілік және басқарушы жұмыскерлерінің (Басқарма мүшелерін, Ішкі аудит қызметін, Қоғамның корпоративтік хатшысын қоспағанда) еңбегіне ақы төлеу туралы қағидаларды және лауазымдық жалақылар схемасын бекіту;

18) Қоғамның қызметін ұйымдастыру мақсатында қабылданатын, Қоғамның Жалғыз акционері және Директорлар кеңесі бекітетін құжаттарға жатпайтын Қоғамның ішкі құжаттарын бекіту;

19) акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он және одан да көп пайызы Қоғамға тиесілі заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналысының құзыретіне жататын қызмет мәселелері бойынша шешімдер қабылдау:

19-1) акционерлік қоғамның жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу немесе оны жаңа редакцияда бекіту;

19-2) акционерлік қоғамның жарияланған акцияларының санын ұлғайту немесе акционерлік қоғамның орналастырылмаған жарияланған акцияларының түрін өзгерту туралы шешім қабылдау;

19-3) акционерлік қоғамның бағалы қағаздарын айырбастау шарттары мен тәртібін айқындау, сондай-ақ оларды өзгерту;

19-4) акционерлік қоғамның жай акцияларына айырбасталатын бағалы қағаздарды шығару туралы шешім қабылдау;

19-5) бір түрдегі орналастырылған акцияларды басқа түрдегі акцияларға айырбастау туралы шешім қабылдау, осындай айырбастаудың шарттары мен тәртібін айқындау;

19-6) егер осы Кодексті қабылдау акционерлік қоғамның жарғысында көзделген жағдайда корпоративтік басқару кодексін, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтыруларды бекіту;

19-7) акционерлік қоғамның есеп комиссиясының сандық құрамы мен өкілеттік мерзімін айқындау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;

19-8) Акционерлік Қоғамның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйымды айқындау;

19-9) акционерлік қоғамның жылдық қаржылық есептілігін бекіту;

19-10) акционерлік қоғамның есепті қаржы жылындағы таза табысын бөлу тәртібін бекіту, жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау және акционерлік қоғамның бір жай акциясына есептегенде дивиденд мөлшерін бекіту;

19-11) акционерлік қоғамның жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдау;

19-12) акционерлік қоғам акцияларының ерікті делистингі туралы шешім қабылдау;

19-13) акционерлердің жалпы жиналысын шақыру туралы акционерлік қоғамның акционерлерді хабардар ету нысанын айқындау және мұндай

ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарында орналастыру туралы шешім қабылдау;

19-14) "Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес акционерлік қоғам оларды ұйымдастырылмаған нарықта сатып алған кезде акциялардың құнын айқындау әдістемесіне (егер ол Құрылтай жиналысында бекітілмеген болса, әдістемені бекіту) өзгерістерді бекіту;

19-15) акционерлердің жалпы жиналысының күн тәртібін бекіту;

19-16) акционерлерге акционерлік қоғамның қызметі туралы ақпарат беру тәртібін айқындау, оның ішінде егер мұндай тәртіп акционерлік қоғамның жарғысында айқындалмаса, бұқаралық ақпарат құралын айқындау;

19-17) "алтын акцияны" енгізу және күшін жою;

19-18) барлық дауыс беретін акциялары тікелей немесе жанама түрде қоғамға тиесілі акционерлік қоғамдардың атқарушы органдары басшыларының еңбегіне ақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарын айқындау, қызметін бағалау;

19-19) шешім қабылдау "Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен және (немесе) акционерлік қоғамның жарғысымен акционерлердің жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелер;

19-20) жауапкершілігі шектеулі серіктестікті немесе оның мүлкін сенімгерлік басқаруға беру туралы шешім қабылдау және осындай беру шарттарын айқындау;

19-21) серіктестіктің жарғысын, оның жарғылық капиталының мөлшерін, орналасқан жерін және фирмалық атауын өзгертуді қоса алғанда, өзгерту немесе серіктестіктің жарғысын жаңа редакцияда бекіту;

19-22) "жауапкершілігі шектеулі және қосымша серіктестіктер туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес серіктестіктің мүлкіне қосымша жарналар енгізу туралы шешім;

19-23) барлық қатысу үлестері тікелей немесе жанама түрде қоғамға тиесілі жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің атқарушы органдары басшыларының еңбегіне ақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарын айқындау, қызметін бағалау;

19-24) жалғыз акционердің тобына кіретін ұйымдар арасында жасауға жауапкершілігі шектеулі серіктестік немесе акционерлік қоғам мүдделілігі бар мәмілелер, сондай-ақ мөлшері компания активтері құнының жалпы мөлшерінің 50% - нан аспайтын мәмілелер жасасу туралы шешім қабылдау;

19-25) жылдық қаржылық есептілікті бекіту және серіктестіктің таза табысын бөлу;

19-26) серіктестіктің жарғысымен бекітілуі серіктестіктің өзге органдарының құзыретіне жатқызылған құжаттардан басқа, ішкі қағидаларды, оларды қабылдау рәсімдерін және серіктестіктің ішкі қызметін реттейтін басқа да құжаттарды бекіту;

19-27) тарату комиссиясын тағайындау және тарату баланстарын бекіту;

19-28) "жауапкершілігі шектеулі және қосымша серіктестіктер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 34-бабына сәйкес серіктестікке қатысушыдан үлесті мәжбүрлеп сатып алу туралы шешім;

19-29) серіктестік қатысушылары мен сатып алушыларға серіктестік қызметі туралы ақпарат беру тәртібі мен мерзімдерін бекіту;

19-30) "жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы" Қазақстан Республикасының Заңында және (немесе) серіктестік жарғысында шешімдер қабылдау қатысушылардың жалпы жиналысының айрықша құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелер

20) қызмет мәселелері бойынша шешім қабылдау:

осындай заңды тұлға акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналыстарында қоғамның уәкілетті өкілдерінің кейіннен дауыс беруі мақсатында Қоғамның акционер (қатысушы) ретіндегі позициясын айқындау үшін қоғамға акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) он пайызынан азы тиесілі заңды тұлғаның;

осы Жарғымен Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Қоғамның қатысуымен коммерциялық емес ұйымдар мен консорциумдар;

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

21) статистикалық есептілікті қалыптастыру;

22) Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жұмыскерлеріне аудиторлық тапсырманы орындау кезінде қажетті құжаттарды уақытында беруін, сондай-ақ Қоғамның активтері мен электрондық дерекқорына кедергісіз қол жеткізуін қамтамасыз ету;

23) Қоғамның жылдық қаржылық есептілігінің аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйым ұсынымдарының, сондай-ақ Қоғамның Ішкі аудит қызметі ұсынымдарының орындалуын және іске асырылуын бақылауды жүзеге асыру;

24) Қоғам немесе оның қызметі туралы қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпаратты айқындау;

25) ақпаратты ашуды және Қоғам қызметін ақпараттық жария етуді қамтамасыз ету;

26) Қоғамның Басқарма төрағасының ұсынысы бойынша Басқарма хатшысын сайлау. Басқарма хатшысының мәртебесі, құқықтары, функциялары мен міндеттері Қоғамның ішкі құжаттарымен айқындалады;

27) корпоративтік жанжалдарды реттеу бойынша жұмыс жүргізу тәртібін айқындау, сондай-ақ Қоғам Басқармасының құзыретіне жататын мәселелер бойынша корпоративтік жанжалдарды реттеуді жүзеге асыру;

28) заңнамада және осы Жарғыда белгіленген тәртіппен Қоғам атынан мәмілелер жасау;

29) сатып алу нәтижелері бойынша жасалатын мәмілелерді қоспағанда, Жалғыз акционердің тобына кіретін ұйымдар арасында жасауға қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді, сондай-ақ мөлшері қоғам

активтері құнының жалпы мөлшерінің 10% - нан аспайтын мәмілелерді жасасу туралы шешім қабылдау;

Жалғыз акционердің 2023 жылғы 9 наурыздағы шешіміне сәйкес өзгертілді №12/23 хаттама

30) кейіннен Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына шығара отырып, қатты пайдалы қазбаларды барлауға лицензия алу жөнінде құзыретті органға өтініш беру үшін Қоғамның жер қойнауын пайдалану құқығын алуы жөнінде алдын ала шешім қабылдау;

31) Жалғыз акционердің немесе Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатпайтын Қоғам қызметінің өзге де мәселелері бойынша шешімдер қабылдау.

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 20 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді № 27/20 хаттама

97. Қоғам Басқармасы Басқарма төрағасы мен мүшелерінен тұрады. Қоғам Басқармасының төрағасы мен мүшелері 3 (үш) жылға дейінгі мерзімге сайланады. Басқарма төрағасы мен мүшелерінің өкілеттік мерзімдері жалпы Басқарма өкілеттігінің мерзімімен сәйкес келеді.

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді №41/16 хаттама

98. Қоғамның Басқармасы төрағасының атқарушы орган басшысының не атқарушы органның, басқа заңды тұлғаның функцияларын жеке дара жүзеге асыратын тұлғаның лауазымын атқаруға құқығы жоқ.

99. Қоғам жұмыскерлері Қоғам Басқармасының мүшелері бола алады.

Қоғам Басқармасының мүшесі Қоғамның Директорлар кеңесінің келісімімен ғана басқа ұйымдарда жұмыс істеуге құқылы.

100. Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына Басқарма құрамына сайлауға кандидаттар бойынша ұсыныстарды Қоғамның Басқарма төрағасы не Жалғыз акционер енгізе алады. Қоғам Басқармасының төрағасы Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына Басқармадағы бір бос лауазымға 2 (екі) реттен артық сайлауға ұсынылатын кандидат бойынша ұсыныстарды енгізуге құқылы.

101. Қоғамның Директорлар кеңесі Қоғам Басқармасының төрағасы Қоғам Басқармасындағы сол бір бос лауазымға ұсынған кандидатты екінші рет қабылдамаған жағдайда, осы бос лауазымға кандидатты ұсыну құқығы Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасына өтеді.

102. Жалғыз акционер мен Қоғамның мүддесі үшін Қоғам Басқармасының мүшелері болып Қоғамның бүкіл Басқармасының міндеттерін орындау және тиімді жұмыс істеу үшін қажетті тиісті жұмыс тәжірибесі, білімі, біліктілігі, оң жетістіктері мен мінсіз беделі бар тұлғалар сайлануы тиіс.

103. Қоғам Басқармасының мүшелері өздеріне жүктелген міндеттерді адал орындауға және Қоғам мен Жалғыз акционердің мүдделерін барынша көрсететін тәсілдерді қолдануы тиіс.

104. Қоғам Басқармасының мүшелері Қоғамға және Жалғыз акционерге залал келтірмеу, Қоғам Басқармасының отырысын шақыруға бастамашылық жасау арқылы Қоғамның қызметін оңтайландыру, Қоғам Басқармасының

төрағасын хабардар ету үшін немесе өзге де қолжетімді тәсілмен қажетті шаралар қабылдауы міндетті.

105. Қоғам Басқармасы мүшелерінің өзге де функциялары, құқықтары мен міндеттері заңнамада, осы Жарғыда, Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінде, олардың әрқайсысының Қоғаммен жасалатын еңбек шартында және Қоғамның ішкі құжаттарында айқындалады.

106. Қоғам атынан Қоғам Басқармасының төрағасымен жасалған еңбек шартына Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы қол қояды.

107. Қоғам атынан Басқарма мүшелерімен, Ішкі аудит қызметінің басшысымен және жұмыскерлерімен, Корпоративтік хатшымен, Комплаенс-офицермен жасалған еңбек шартына Қоғам Басқармасының төрағасы қол қояды».

Жалғыз акционердің 2020 жылғы 20 шілдедегі шешіміне сәйкес өзгертілді № 27/20 хаттама

108. Қоғам Басқармасы кемінде 3 (үш) адамнан тұрады.

109. Қоғам басқармасының отырыстары қажеттілігіне қарай өткізіледі.

110. Қоғам Басқармасы өз қызметін келесі тәсілдермен шешімдер қабылдау арқылы жүзеге асырады:

1) отырыста (күндізгі отырыста) Қоғам Басқармасы мүшелерінің дауыс беруі арқылы;

2) Қоғам Басқармасы мүшелерінің сырттай шешімімен (сырттай отырыс – сауалнама жолымен).

Қоғам басқармасының отырыстарын өткізуге арналған кворум Қоғам Басқармасының сайланған мүшелері санының кемінде жартысын құрайды.

111. Қоғам Басқармасы Қоғам Басқармасының кез келген мүшесінің талап етуі бойынша шақырылуы мүмкін.

112. Қоғам Басқармасының шешімдері Қоғам Басқармасының қатысып отырған мүшелерінің көпшілік дауысымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда Қоғам Басқармасының төрағасы дауыс берген шешім қабылданады.

113. Қоғам Басқармасының шешімдері хаттамамен ресімделеді, оған отырыста төрағалық еткен тұлға, Басқарманың отырысқа қатысқан барлық мүшелері қол қоюға және онда дауысқа қойылған мәселелер, Қоғам Басқармасының әрбір мүшесінің әрбір мәселе бойынша дауыс беру нәтижесі көрсетіле отырып, олар бойынша дауыс беру қорытындылары қамтылуы тиіс.

114. Қоғамның Басқарма төрағасы:

1) Қоғам Басқармасын басқарады және оның тиімді қызметін қамтамасыз етеді;

2) Жалғыз акционер және Қоғамның Директорлар кеңесі шешімдерінің орындалуын ұйымдастырады;

3) заңнамада және Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен Қоғам атынан мәмілелер жасайды;

4) үшінші тұлғалармен қарым-қатынастарында Қоғам атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

5) Қоғамның үшінші тұлғалармен қарым-қатынастарында өкілдік ету құқығына сенімхаттар береді;

6) Қоғам жұмыскерлерін (заңнамада, осы Жарғыда және Қоғамның ішкі

құжаттарында белгіленген жағдайларды қоспағанда) қабылдауды, ауыстыруды және жұмыстан босатуды жүзеге асырады, оларға көтермелеу шараларын қолданады және тәртіптік жазалар қолданады, еңбекақы төлеу және басқа да сыйақы мәселелері Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне кіретін жұмыскерлерді қоспағанда, заңнамада және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес Қоғам жұмыскерлеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру мәселелерін шешеді;

7) Қоғам атынан Қоғам жұмыскерлерімен, оның ішінде белгіленген тәртіппен Басқарма мүшелерімен және Корпоративтік хатшымен еңбек шарттарын жасасады және бұзады;

8) өзі болмаған жағдайда өз міндеттерін атқаруды Қоғам Басқармасы мүшелерінің біріне жүктейді;

9) Қоғам Басқармасының мүшелері арасында міндеттерді, сондай-ақ өкілеттіктер саласын және жауапкершілікті бөледі;

10) Қоғамның Басқармасы айқындайтын тәртіппен Қоғамның ішкі құжаттарын бекітеді;

11) заңнамаға, осы Жарғыға, Қоғамның Корпоративтік басқару кодексіне және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарына сәйкес Қоғамның Директорлар кеңесіне есеп береді;

12) Қоғамның ағымдағы және перспективалық жоспарлары мен бағдарламаларының орындалуын қамтамасыз етеді;

13) құзыреті шегінде бұйрықтар шығарады, өкімдер береді;

14) басқарманың отырысын шақырады және қажетті материалдарды қарауға ұсынады;

15) Қоғам атынан аудиторлық ұйыммен қаржылық есептіліктің жыл сайынғы аудитін жүргізу шартына қол қояды;

16) Жалғыз акционердің және Қоғамның Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне, сондай-ақ Қоғам Басқармасының құзыретіне жатпайтын Қоғамның міндеттерін орындау үшін қажетті Қоғамның ағымдағы қызметіне қатысты барлық қалған мәселелер бойынша шешімдер қабылдайды.

115. Қоғам Басқармасы төрағасының шешімімен Қоғам Басқармасының мүшелеріне оның қандай да бір өкілеттігі белгіленген тәртіппен берілуі мүмкін.

12.ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ

116. Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару саласындағы бағалауды, корпоративтік басқару саласындағы құжаттарды орындауды және Қоғамның қызметін жетілдіру мақсатында консультация беруді жүзеге асыру үшін Қоғамның Ішкі аудит қызметі құрылады.

117. Қоғамның Ішкі аудит қызметінің жұмыскерлері Директорлар кеңесінің және Қоғам Басқармасының құрамына сайлана алмайды.

118. Қоғамның Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесіне тікелей бағынады және Қоғамның Директорлар кеңесінің алдында өз жұмысы туралы есеп береді.

119. Қоғамның Директорлар кеңесі Қоғамның Ішкі аудит қызметінің басшысы мен жұмыскерлерін лауазымға тағайындайды.

120. Қоғамның Директорлар кеңесі белгілеген тәртіппен Қоғамның Ішкі аудит қызметі:

1) Қоғамның Директорлар кеңесіне Қоғамның қызметі туралы тәуелсіз объективті ақпаратты, сондай-ақ қажетті түсіндірмелер мен түсініктемелерді толық көлемде береді;

2) жүйелі және дәйекті тәсілді пайдалана отырып, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару процестерін бағалауды жүргізеді және жетілдіруге ықпал етеді;

3) Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес Қоғамның Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін өзге де функцияларды жүзеге асырады.

121. Қоғамның Ішкі аудит қызметі қызметінің тәртібі және оның қызметкерлерінің өкілеттіктері Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін Қоғамның Ішкі аудит қызметі туралы ережемен айқындалады.

122. Қоғамның Директорлар кеңесінің Ішкі аудит жөніндегі комитеті (құрылған жағдайда) Ішкі аудит қызметінің қызметіне жетекшілік етеді.

123. Қоғам мен Ішкі аудит қызметі жұмыскерлерінің арасындағы еңбек қатынастары заңнамамен, осы Жарғымен, Қоғамның Ішкі аудит қызметі жұмыскерлерімен жасалатын еңбек шартымен және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарымен реттеледі.

124. Қоғамның Директорлар кеңесінің Ішкі аудит комитеті Қоғамның Ішкі аудит қызметімен бірлесе отырып, Қоғамның жұмыскерлері қаржылық есептілік мәселелерінде болуы мүмкін сәйкессіздіктерге қатысты мәселелерге немесе өзге де мәселелерге қатысты құпия түрде сұрақтар қоя алатын іс-шаралар жүйесін зерделейді.

125. Қоғамның Директорлар кеңесі тоқсан сайын Қоғамның Ішкі аудит қызметінің және оның басшысының қызметін бағалайды.

13. ҚОҒАМНЫҢ ФИЛИАЛДАРЫ МЕН ӨКІЛДІКТЕРІ

126. Қоғам Қазақстан Республикасында және шетелде өз филиалдары мен өкілдіктерін құруға, оларды өз мүлкі есебінен негізгі және айналым қаражатымен қамтамасыз етуге құқылы. Филиалдың немесе өкілдіктің мүлкі олардың жеке балансында және тұтастай Қоғам балансында ескеріледі.

127. Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері заңды тұлға болып табылмайды және осы Жарғыға сәйкес Қоғамның уәкілеттік берілген органы бекітетін ережелердің негізінде әрекет етеді. Нормативтік құжаттарды, сондай-ақ филиалдар мен өкілдіктердің қызметін оңтайландыру және біріздендіру мақсатында Қоғамның тиісті уәкілетті органы Қоғамның филиалы/өкілдігі туралы үлгілік ережені бекітуге құқылы.

128. Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерінің ұйымдық құрылымы мен штат кестесі Қоғам Басқармасының шешімімен бекітіледі.

129. Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерінің қызметіне басшылықты осы Жарғыда және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен Қоғам Басқармасының төрағасы тағайындайтын тұлғалар жүзеге асырады. Қоғамның филиалдары мен өкілдіктерінің басшылары Қоғам берген сенімхат негізінде әрекет етеді.

14. ҚОҒАМНЫҢ ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛҒАЛАРЫ

130. Қоғамның лауазымды тұлғалары (Директорлар кеңесінің мүшелері, Басқарма мүшелері):

1) хабардарлық, ашықтық негізінде, Қоғамның және Жалғыз акционердің мүдделері үшін заңнаманың талаптарына, осы Жарғыға және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес әрекет етеді;

2) Қоғамның мүлкін пайдаланбауға тиіс әрі оны заңнамаға, Жарғыға, Жалғыз акционердің және Директорлар кеңесінің шешімдеріне қайшы пайдалануға, сондай-ақ оны өз мақсаттарына пайдалануға жол бермеуге және өзінің үлестес тұлғаларымен мәмілелер жасаған кезде асыра пайдаланбауға тиіс;

3) тәуелсіз аудит жүргізуді қоса алғанда, бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік жүйесінің тұтастығын қамтамасыз етуге міндетті;

4) Қоғамның қызметі туралы ақпараттың Заңнамаға сәйкес ашылуы және берілуін бақылайды;

5) егер Қоғамның ішкі құжаттарында өзгеше белгіленбесе, Қоғамның қызметі туралы ақпараттың құпиялылығын, оның ішінде Қоғамдағы жұмыс тоқтатылған сәттен бастап 3 (үш) жылдың ішінде сақтауға міндетті.

131. Қоғамның лауазымды тұлғалары өздерінің іс-әрекеттерінен (әрекетсіздігінен) келтірілген зиян үшін және Қоғамға келтірілген залалдар үшін:

1) қателесуге әкеп соқтыратын ақпарат немесе көрінеу жалған ақпарат беру;

2) заңнамада белгіленген ақпарат беру тәртібін бұзу;

3) олардың жосықсыз іс-әрекеттері және (немесе) әрекетсіздігі нәтижесінде, оның ішінде олардың не олардың үлестес тұлғаларының Қоғаммен осындай мәмілелер жасасу нәтижесінде пайда (табыс) табу мақсатында, Қоғамға зиян келтіруге әкеп соқтырған ірі мәмілелерді және (немесе) мүдделілік болуына орай жасалатын мәмілелерді жасасуды ұсыну және (немесе) жасасу туралы шешім қабылдау нәтижесінде келтірілген залалдарды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, Қоғам мен Жалғыз акционер алдында заңнамаға сәйкес жауаптылықта болады.

132. Қоғам Жалғыз акционердің шешімі негізінде және (немесе) Жалғыз акционер лауазымды тұлғаға заңнамаға сәйкес оның Қоғамға келтірген зиянын не залалын өтеу туралы талап-арызбен сотқа жүгінуге құқылы. Жалғыз акционер сот органдарына өтініш жасағанға дейін Қоғамның

лауазымды адамдарының келтірген залалдарды Қоғамға өтеуі және ірі мәмілелер және (немесе) мүдделілік болуына орай жасалатын мәмілелер жасасу туралы шешімдер (жасасуға ұсыныстар) қабылдау нәтижесінде алынған пайданы (табысты) Қоғамның лауазымды адамдарының және (немесе) олардың үлестес тұлғаларының Қоғамға қайтаруы туралы мәселені Директорлар кеңесінің отырысына шығару туралы талаппен Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасына жүгінуге тиіс.

Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасы Жалғыз акционерден өтініш келіп түскен күннен бастап күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірілмейтін мерзімде Директорлар кеңесінің күндізгі отырысын шақыруға міндетті.

Жалғыз акционердің өтініші бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімі отырыс өткізілген күннен бастап күнтізбелік 3 (үш) күн ішінде оның назарына жеткізіледі. Қоғамның Директорлар кеңесінің көрсетілген шешімін алғаннан кейін не оны осы тармақта белгіленген мерзімде алмаса, Жалғыз акционер өз атынан аталған мәселе бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің төрағасына Жалғыз акционердің өтініш жасағанын растайтын құжаттар болған кезде Қоғам мүдделерін қорғау үшін талап-арызбен сотқа жүгінуге құқылы.

133. Мәміленің жасалуына мүдделі және орындау нәтижесінде Қоғамға залалдар келтірілген мәміле жасасуды ұсынған лауазымды адамды қоспағанда, Қоғамның лауазымды тұлғалары, егер Қоғамның органы қабылдаған, Қоғамға не Жалғыз акционерге залалдар келтіруге әкеп соқтырған шешімге қарсы дауыс берсе немесе дәлелді себептермен дауыс беруге қатыспаса, жауаптылықтан босатылады.

15.ЕСЕП, ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ АУДИТ

134. Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

135. Қоғам жыл сайын бұқаралық ақпарат құралдарында заңнамада белгіленген тәртіппен шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті, ал еншілес ұйымы (ұйымдары) болмаған жағдайда шоғырландырылмаған жылдық қаржылық есептілікті және аудиторлық есепті жариялауға міндетті.

136. Ірі мәміле және (немесе) мүдделілік болуына орай жасалатын мәміле туралы ақпарат қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес жылдық қаржылық есептілікке түсіндірме жазбада ашылады. Нәтижесінде Қоғам активтері мөлшерінің он және одан да көп пайызы сомасына мүлік сатып алынатын не иеліктен шығарылатын мәміле туралы ақпаратта мәміленің тараптары, мәміленің мерзімдері мен талаптары, тартылған адамдардың қатысу үлестерінің сипаты мен көлемі туралы мәліметтер, сондай-ақ мәміле туралы өзге де мәліметтер қамтылуға тиіс.

137. Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін ол Жалғыз акционердің қарауына шығарылған күнге дейін күнтізбелік 30 (отыз) күннен кешіктірмей Директорлар кеңесі алдын ала бекітуге тиіс. Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін бекіту Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатады.

138. Қоғам жылдық қаржылық есептіліктің аудитін жүргізуге міндетті.

Қоғамның аудиті Директорлар кеңесінің, Басқарманың бастамасы бойынша Қоғам есебінен не Жалғыз акционердің талап етуі бойынша оның есебінен жүргізілуі мүмкін, бұл ретте Жалғыз акционер аудиторлық ұйымды дербес айқындауға құқылы.

Аудит Жалғыз акционердің талап етуі бойынша жүргізілген жағдайда, Қоғам аудиторлық ұйым сұратқан барлық қажетті құжаттаманы (материалдарды) беруге міндетті.

Егер Қоғам Басқармасы Қоғам аудитін жүргізуден жалтарса, аудит кез келген мүдделі тұлғаның талап-арызы бойынша сот шешімімен тағайындалуы мүмкін.

139. Егер Қоғамның қаржылық есептілігі Қоғамның қаржылық жағдайын бұрмаласа, Қоғамның осы қаржылық есептілігіне қол қойған Қоғамның лауазымды адамдары осының нәтижесінде материалдық залал келтірілген үшінші тұлғалардың алдында жауапты болады.

16. ҚОҒАМНЫҢ АҚПАРАТТЫ ЖАРИЯ ЕТУІ. ҚОҒАМНЫҢ ҚҰЖАТТАРЫ

140. Қоғам Жалғыз акционердің және Қоғамның инвесторларының назарына корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты жазбаша түрде не осындай ақпаратты Қоғамның корпоративтік веб-сайтында (www.tks.kz) орналастыру арқылы жеткізуге міндетті.

141. Қоғам Жалғыз акционер мен инвесторлардың назарына Қоғамның келесі корпоративтік оқиғалары туралы ақпаратты жеткізуге міндетті:

1) Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес олар туралы ақпарат Жалғыз акционер мен инвесторлардың назарына жеткізілуге тиіс мәселелер тізбесі бойынша қабылдаған шешімдер;

2) Қоғамның акциялар мен басқа да бағалы қағаздарды шығаруы, уәкілетті органның Қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру қорытындылары туралы есептерді, Қоғамның бағалы қағаздарын өтеу қорытындылары туралы есептерді бекітуі, уәкілетті органның Қоғамның бағалы қағаздарын жоюы;

3) Қоғамның ірі мәмілелерді және жасалуына Қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді жасауы;

4) Қоғам активтерінің бес және одан да көп пайызын құрайтын сомаға Қоғам мүлкін кепілге (қайта кепілге) беру;

5) Қоғамның өз капиталы мөлшерінің жиырма бес және одан да көп пайызын құрайтын мөлшерде Қоғамның қарыз алуы;

6) қызметтің қандай да бір түрлерін жүзеге асыруға Қоғамның рұқсаттар алуы, қызметтің қандай да бір түрлерін жүзеге асыруға Қоғам бұрын алған рұқсаттардың қолданысын тоқтата тұру немесе тоқтату;

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді №41/16 хаттама

7) қоғамның заңды тұлға құруға қатысуы;

8) қоғам мүлкіне тыйым салу;

9) нәтижесінде баланстық құны Қоғам активтерінің жалпы мөлшерінің он және одан да көп пайызын құрайтын Қоғамның мүлкі жойылған төтенше сипаттағы мән-жайлардың басталуы;

10) Қоғам мен оның лауазымды адамдарын әкімшілік жауаптылыққа тарту;

11) сотта корпоративтік дау бойынша іс қозғау;

12) қоғамды мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру туралы шешім;

13) осы Жарғыға, сондай-ақ Қоғамның бағалы қағаздар шығару проспектісіне сәйкес Жалғыз акционер мен инвесторлардың мүдделерін қозғайтын өзге де оқиғалар.

142. Осы Жарғының 141-тармағы 1)-7) тармақшаларында көзделген корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты Жалғыз акционерге беруді Қоғам көрсетілген оқиғалар басталған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде, ал осы Жарғының 141-тармағы 8)-10), 12) тармақшаларында көзделген жағдайларда дереу жүзеге асырады. Сотта корпоративтік дау бойынша іс қозғалғаны туралы ақпарат Жалғыз акционерге Қоғам корпоративтік дау бойынша азаматтық іс бойынша тиісті сот хабарламасын (шақыруын) алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде берілуге тиіс.

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді №41/16 хаттама

143. Қоғам қызметтік немесе коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратқа ие Қоғам қызметкерлерінің тізімін міндетті түрде жүргізуді қамтамасыз етеді.

144. Қоғамның өз қызметіне қатысты құжаттарды Қоғам өзі қызмет еткен бүкіл мерзім ішінде Қоғам Басқармасының орналасқан жерде немесе Қоғам Басқармасының шешімімен белгіленген өзге де жерде сақтауға тиіс.

145. Мына құжаттар:

1) Жарғы, Жарғыға енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;

2) Қоғамды заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік;

3) Қоғамның белгілі бір қызмет түрлерімен айналысуына және (немесе) белгілі бір әрекеттер (операциялар) жасауына рұқсаттар;

Жалғыз акционердің 2016 жылғы 4 қарашадағы шешіміне сәйкес өзгертілді №41/16 хаттама

4) Қоғамның өз балансында тұратын (тұрған) мүлікке құқығын растайтын құжаттар;

5) Қоғамның бағалы қағаздарын шығару проспектілері;

6) Қоғамның бағалы қағаздар шығаруын мемлекеттік тіркеуді, бағалы қағаздардың күшін жоюды растайтын құжаттар, сондай-ақ Қоғамның бағалы қағаздарын орналастыру мен өтеу қорытындылары туралы уәкілетті органға табыс еткен есептерін бекіту;

7) Қоғамның филиалдары мен өкілдіктері туралы ереже;

8) Жалғыз акционердің шешімдері және олар бойынша материалдар;

9) Директорлар кеңесі отырыстарының (сырттай отырыстар шешімдерінің) хаттамалары және бюллетеньдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетеньдер), Директорлар кеңесінің күн тәртібіндегі мәселелер

бойынша материалдар;

10) Басқарма отырыстарының (сырттай отырыстар шешімдерінің) хаттамалары және бюллетеньдер (оның ішінде жарамсыз деп танылған бюллетеньдер), Басқарманың күн тәртібіндегі мәселелер бойынша материалдар;

11) Қоғамның Корпоративтік басқару кодексі сақталуға тиіс.

Өзге құжаттар, оның ішінде Қоғамның қаржылық есептілігі заңнамаға сәйкес белгіленген мерзім ішінде сақталады.

146. Жалғыз акционердің талап етуі бойынша Қоғам оған құжаттардың көшірмелерін Қоғамға осындай талап келіп түскен күннен бастап күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірмей беруге міндетті, бұл орайда қызметтік, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын өзге де құпия болып табылатын ақпаратты беруге шектеулер енгізуге жол беріледі.

147. Жалғыз акционерге белгілі болған «Құпия», «Қызмет бабында пайдалану үшін» деген белгісі бар Қоғамның қызметі туралы ақпарат жазбаша немесе өзге нысанда үшінші тұлғаларға берілмейді. Мұндай ақпараты бар Жалғыз акционер құпия ақпаратты жария етпеуге тиіс.

Жарғының осы тармағында белгіленген талаптар Жалғыз акционердің заңнамаға сәйкес жіберілген сұрау салулар бойынша мемлекеттік органдарға өзіне мәлім болған ақпаратты беру жағдайларына қолданылмайды.

148. Қоғам өзінің үлестес тұлғаларының есебін осы тұлғалар немесе Қоғамның тіркеушісі беретін мәліметтер негізінде жүргізеді.

149. Қоғам өзінің үлестес тұлғаларының тізімін бағалы қағаздар нарығын реттеуді және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік органға белгілеген тәртіппен ұсынады.

150. Қоғамның үлестес тұлғалары болып табылатын жеке және заңды тұлғалар үлестестігі туындаған күннен бастап 7 (жеті) күн ішінде өзінің үлестес тұлғалары туралы мәліметтерді Қоғамға ұсынуға міндетті.

Қоғамның үлестес тұлғасы болып табылатын жеке немесе заңды тұлға бұрын үлестес тұлға ретінде көрсеткен тұлға мұндай болуды тоқтатқан жағдайда, Қоғамның жеке немесе заңды тұлғалары бұл туралы Қоғам Басқармасының төрағасына хабарлайды.

151. Үлестес тұлғалар туралы ақпарат Басқарма төрағасына бағалы қағаздар нарығын реттеу мен қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган бекіткен тиісті нысанда беріледі.

152. Қоғамның Жалғыз акционеріне ақпарат беру және қаржылық есептілікті жариялау мақсаттары үшін Қоғамның бұқаралық ақпарат құралы заңнамада, осы Жарғыда және Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен айқындалады.

17. ҚОҒАМДЫ ҚАЙТА ҰЙЫМДАСТЫРУ

153. Қоғамды қайта ұйымдастыру (біріктіру, қосылу, бөліну, бөлініп шығу, қайта құру) заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

154. Қоғамды қайта ұйымдастыру ерікті түрде немесе мәжбүрлі түрде жүргізілуі мүмкін.

155. Қоғамды мәжбүрлеп қайта ұйымдастыру заңнамада көзделген жағдайларда сот органдарының шешімі бойынша жүзеге асырылуы мүмкін.

18.ҚОҒАМДЫ ТАРАТУ

156. Қоғамды ерікті түрде тарату туралы шешім заңнамада белгіленген тәртіппен қабылданады.

157. Заңнамада көзделген жағдайларда Қоғамды мәжбүрлеп таратуды сот жүзеге асырады.

158. Егер заңнамада өзгеше көзделмесе, Қоғамды тарату туралы талапты мүдделі тұлғалар сотқа ұсынуы мүмкін.

159. Соттың немесе Жалғыз акционердің Қоғамды тарату туралы шешімімен тарату комиссиясы тағайындалады.

Тарату комиссиясы Қоғамды таратылуы кезеңінде оны басқару және тізбесі заңнамада белгіленген іс-әрекет жасау жөніндегі өкілеттіктерге ие болады.

Ерікті тарату кезінде тарату комиссиясының құрамына Қоғам кредиторларының өкілдері, Жалғыз акционердің өкілдері, сондай-ақ Жалғыз акционердің шешіміне сәйкес өзге де тұлғалар енгізілуге тиіс.

160. Қоғамды тарату рәсімі және оның кредиторларының талаптарын қанағаттандыру тәртібі заңнамамен реттеледі.

161. Қоғам таратылған кезде оның жарияланған, оның ішінде орналастырылған акциялары заңнамада белгіленген тәртіппен жойылуға жатады.

162. Таратылатын Қоғамның мүлкін бөлу заңнамаға сәйкес жүргізіледі.

19.ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

163. Егер осы Жарғының қандай да бір ережесі жарамсыз болса, онда бұл қалған ережелердің жарамдылығына әсер етпейді. Жарамсыз ереже заңнама талаптарына сай келетін басқа ережемен ауыстырылуы мүмкін.

164. Осы Жарғының қандай да бір ережесі қолданыстағы заңнаманың нормаларына қайшы келген жағдайда, қолданыстағы заңнаманың нормалары қолданылады.

165. Жарғы Әділет органдарында мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енеді.

**«Тау-Кен Samuryq»
ulttyq taý-ken kompanıasy»
акционерлік қоғамының
Басқарма төрағасы**

Б. Чирчикбаев